

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट उपसमूह, अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई निम्न अनुसार दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण (First Phase) : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णांक : २००

द्वितीय चरण (Second Phase) : अन्तरवार्ता (Interview)

पूर्णांक : २५

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा(Written Examination)

पूर्णांक : २००

पत्र	विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णांक	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या × अंक	समय
प्रथम	General Subject	Section (A) : Administration & Management	100	40	Subjective	6 × 5 =30 (Short Answer)	3 hrs.
		Section (B) : Engineering Construction & Development Management				2 × 10=20 (Long Answer) 1 × 20=20 (Problem Solving)	
		Section (C) : Service/Group related – Acts, Rules & Policies				2 × 5=10 (Short Answer) 2 × 10=20 (Long Answer)	
द्वितीय	Technical Subject	100	40	Subjective	1 × 5 =5 (Short Answer) 1 × 10 =10 (Long Answer) 3 × 15 =45 (Critical Analysis) 2 × 20 =40 (Problem Solving)	3 hrs.	

द्वितीय चरण : अन्तरवार्ता (Interview)

पूर्णांक : २५

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुबै हुनेछ ।
- इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह अन्तर्गतका उप-समूहहरू (जनरल, हाईवे, इरिगेशन, स्यानिटरी, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट, हाइड्रोपावर, हाईड्रोलोजी) को लागि प्रथम पत्रको पाठ्यक्रमको विषयवस्तु एउटै हुनेछ । तर द्वितीय पत्रको पाठ्यक्रम उप-समूह अनुरूप फरक फरक हुनेछ ।
- प्रथम पत्रको लिखित परीक्षा सिभिल समूह अन्तर्गतका उप-समूहहरू (जनरल, हाईवे, इरिगेशन, स्यानिटरी, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट, हाइड्रोपावर, हाईड्रोलोजी) को लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकै दिन हुनेछ । तर द्वितीय पत्रको परीक्षा उप-समूह अनुसार अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट हुनेछ ।
- प्रथम पत्रमा प्रत्येक खण्ड (Section) का लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिका हुनेछन् । उम्मेदवारले प्रत्येक खण्डको प्रश्नको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ र द्वितीय पत्रमा प्रत्येक प्रश्न/खण्ड (Section) का लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिका हुनेछन् । उम्मेदवारले प्रत्येक प्रश्न / खण्डको उत्तर छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षा बाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तरवार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति : २०८१।०६।१८ गते देखि ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट उपसमूह, अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथमपत्र : General Subject

Section (A)

Administration & Management

1. राज्य र सरकार

- 1.1. नेपालको संविधान
- 1.2. राज्यशक्तिको बाँडफाँड, शक्ति पृथकीकरण, सन्तुलन र नियन्त्रण
- 1.3. सरकारको कार्यक्षेत्र र भूमिका
- 1.4. सङ्घीय प्रणाली: नेपालमा प्रशासनिक संघीयता र वित्तीय संघीयता
- 1.5. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकार
- 1.6. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सरकार बीचको अन्तरसम्बन्ध र समन्वय
- 1.7. सार्वजनिक नीति विश्लेषण, तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन

2. लोकतन्त्र, मानव अधिकार र नेपाली समाज

- 2.1. समावेशी लोकतन्त्र
- 2.2. कानुनी राज्य र मानव अधिकार
- 2.3. प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व
- 2.4. सामाजिक न्याय र सामाजिक सुरक्षा
- 2.5. नेपाली समाजका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायको सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक अवस्था र रहनसहन
- 2.6. सकारात्मक विभेद, विविधता व्यवस्थापन र यसका चुनौतीहरू
- 2.7. सूचनाको हक एवम् सार्वजनिक निकायको दायित्व

3. सार्वजनिक प्रशासन

- 3.1. सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा, सिद्धान्त र कार्यहरू
- 3.2. कर्मचारी प्रशासनका आधारभूत पक्षहरू
- 3.3. प्रशासन र राजनीति बीच अन्तरसम्बन्ध
- 3.4. सार्वजनिक सेवा प्रवाह र यसका नवीनतम अभ्यासहरू
- 3.5. आर्थिक प्रशासन: बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन
- 3.6. सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन (सार्वजनिक आय, खर्च तथा ऋण)
- 3.7. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

4. व्यवस्थापन

- 4.1. व्यवस्थापनको अवधारणा, सिद्धान्त र नवीनतम प्रवृत्तिहरू
- 4.2. व्यवस्थापकको कार्य, भूमिका र सीपहरू
- 4.3. उत्प्रेरणा, मनोबल, नेतृत्व, नियन्त्रण, समन्वय र निर्णय प्रक्रिया
- 4.4. समूह गतिशीलता, संगठनात्मक व्यवहार, समूहकार्य र कार्य संस्कृति
- 4.5. सार्वजनिक क्षेत्र व्यवस्थापन र नवोदित अवधारणाहरू
- 4.6. व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र सूचना प्रविधिको उपयोग
- 4.7. गुनासो व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, सूचना व्यवस्थापन र समय व्यवस्थापन
- 4.8. सामूहिक सौदाबाजी र ट्रेड युनियन

5. विकासका आयामहरू

- 5.1. विकास र पूर्वाधार प्रशासनको अवधारणाहरू र नवीनतम उपागमहरू
- 5.2. नेपालमा योजनावद्ध विकास, चालु आवधिक योजना र सुदूरपश्चिम प्रदेश आवधिक योजना
- 5.3. विकासका आयामहरू: मानव विकास, दिगो विकास, समावेशी विकास, गरीबी निवारण, विश्वव्यापीकरण र स्थानीयकरण
- 5.4. हरित, उत्थानशिल र समावेशी विकासको अवधारणा
- 5.5. वातावरण, जनसंख्या, रोजगार र बसाँईसराई
- 5.6. जलवायु परिवर्तनले सामाजिक जीवनमा पारेको प्रभाव र अनुकूलन

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट उपसमूह, अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 5.7. विपद् व्यवस्थापन, विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासहरू
- 5.8. नेपालमा विकासका चुनौती तथा राष्ट्रिय एवम् सुदूरपश्चिम प्रदेशका विकासका मुद्दा/सवालहरू
- 5.9. सुदूरपश्चिम प्रदेशमा वित्तीय र प्रशासनिक संघीयताका चुनौती र अवसरहरू
6. शासकीय सुधार, सुशासन र व्यवसायिकता
  - 6.1. नेपालमा शासकीय प्रशासन सुधारका प्रयास र चुनौतीहरू
  - 6.2. सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, विशेषता र आधारभूत मान्यताहरू
  - 6.3. सुशासन, पारदर्शीता र जवाफदेहिता
  - 6.4. सदाचार, व्यवसायिक नैतिकता र मूल्यहरू (Values)
  - 6.5. सम्पत्ति शुद्धीकरण (Money Laundering), भ्रष्टाचार निवारण
  - 6.6. विद्युतीय शासन (E- Governance)
  - 6.7. सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा नवप्रवर्तन (Innovation)

Section (B)

Engineering Construction and Development Management

1. Project Management

- 1.1 Project Planning: Project identification and formulation, Feasibility study, Detailed Engineering Design, Economic and Financial analysis, Evaluation of Alternatives- Present worth, Future Worth, Annual Worth, NPV, IRR, B/C Analysis, Project Appraisal, Project Approval, Project Documentation
- 1.2 Project Budget and Cost Management: Capital planning procedures, Project budget, Cost aggregation, Reserve analysis, Funding limit reconciliation, Preparation of job site administration and submittals
- 1.3 Work Breakdown Structure (WBS), Bar Chart/ Gantt chart, Network Analysis (CPM and PERT), Critical Path and Floats, Project Scheduling and Resource Management, Resource Levelling, Project Organizations, Role of Stakeholders
- 1.4 Construction Planning: Principles and Steps of Planning, Site Planning, Construction Documents, Plant and Equipment Management, Inventory Management
- 1.5 Project Monitoring, Control and Evaluation: Supervision and Monitoring, Project Control (Time, Cost and Quality), S-curve, Earned Value Analysis, Quality Circles, Quality Assurance (QA), Total Quality Management (TQM), Specifications and its importance in Quality Assurance, technical Auditing (Validation, Precisions, Accuracy and Tolerance)
- 1.6 Occupational Health and Safety: Concept of risk and Hazard, Sources and Types of Risk, Risk Analysis, Risk Response Planning, Accident at work places, Causes of Accident, Prevention of Accidents, Workplace Safety Policy and Procedures, Grievance Redress.

2. Procurement Management

- 2.1 Concept and Principles of Public Procurement, Procurement Cycles /Processes, Procurement Strategy, Procurement Planning, Contract Types (Unit Rate, Lump Sum, Cost Plus, Construction Management Contract, Design-Build, Turn Key, EPC, EPCF, Hybrid Annuity Model, Various Models of PPP like BOOT, BOT, BTO, BOO etc.), Procurement Methods (Works, Goods and Services), Contract Packaging
- 2.2 Standard Bid Documents (Works, Goods and Services), bidding Procedures, E- bidding, Bid Evaluation, Protest and Review, Contract Award
- 2.3 Procurement Guidelines of Development Partners (ADB, WB, AIIB)

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट उपसमूह, अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

3. Contract Management

- 3.1 Contract: Essentials of Valid Contract, Conditions of Contract, FIDIC Conditions of Contract, MDB Harmonized Version, Contract Documents of Development Partners (ADB, WB)
- 3.2 Major Issues of Contract Management: Date of Contract Effectiveness, Payment, Delay and Extension of Time (EOT), Liquidated Damage and Bonus, Compensation Events, Variations, Dispute Management, Price Adjustment, Contract Termination, Take Over and Acceptance, Settlement of Project Account, Release of Retention Money and Performance Security
- 3.3 Conflict Management: Causes, Analysis and Resolution Techniques, Dispute Management (Amicable Settlement, Adjudication and Arbitration)
- 3.4 Construction Claims: Causes and Remedial Measures

4. Innovative Approaches of Development Management

- 4.1 Development Planning
  - 4.1.1 System Planning (Roads, Irrigation, Hydropower etc.)
  - 4.1.2 Sectoral Planning (Agriculture sector, Energy sector, Transport sector etc.)
  - 4.1.3 Strategic Planning (Cross Sectoral Decision Making)
- 4.2 Multi-Stakeholder Analysis
- 4.3 Peoples' Participation in Planning, Implementation and in Decision Making Process.
- 4.4 Public Accountability in Infrastructure Management (Public Audit, Public Hearing, Citizen-State Joint Monitoring)
- 4.5 Financing Infrastructure Development: Traditional Government Funding (Internal Resources Plus Development Partner's Assistance), Government and Multi-lateral Investment Agencies
- 4.6 Green Technology and Innovation, Utility Inventory, Utility Infrastructure and Service Regulation
- 4.7 Utilization of Global Climate Fund for Infrastructures in Nepal: Potentiality, necessary preparation and development methodology

Section (C)

Service/Group related- Acts, Rules and Policies

1. नेपाल इन्जिनियरिङ परिषद ऐन, २०५५ र नियमावली, २०५६
2. निजामती सेवा ऐन, २०४९ र नियमावली, २०५०
3. सुदूरपश्चिम प्रदेश निजामती सेवा ऐन २०७९
4. सार्वजनिक खरीद ऐन, २०६३ र सुदूरपश्चिम प्रदेश सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०७८
5. सुदूरपश्चिम प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७९ र नियमावली, २०८०
6. सुदूरपश्चिम प्रदेश सुशासन ऐन, २०७५
7. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४
8. वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६
9. सुदूरपश्चिम प्रदेश वातावरण संरक्षण ऐन, २०७७
10. विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५
11. जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
12. सार्वजनिक- निजी साझेदारी तथा लगानी नीति ऐन, २०७५

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट उपसमूह, अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

13. प्रदेश विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५
14. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
15. विकास समिति ऐन, २०१३
16. राष्ट्रिय जलवायु परिवर्तन नीति, २०७६
17. अन्तराष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन नीति, २०७६
18. सार्वजनिक-निजी साझेदारी नीति, २०७२
19. राष्ट्रिय भू-उपयोग नीति, २०७२
20. भू-उपयोग ऐन, २०७६ र भू-उपयोग नियमावली, २०७९
21. नेपाल राष्ट्रिय भवन संहिता एन.बि.सी. १०५ : २०७७

ΩΩΩ

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट उपसमूह,
अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : Technical Subject

Section (A)

1. Building and Architecture

1.1. Building

- 1.1.1. Vernacular building materials and technology in Nepal
- 1.1.2. Climatology and building form
- 1.1.3. Local and modern building construction in specific to Sudurpashchim Province of Nepal
- 1.1.4. National Building Code of Nepal
- 1.1.5. Seismic safety design and construction
- 1.1.6. Green Building and Certification Mechanisms
- 1.1.7. Present status of government office building in Nepal and the need for standardization
- 1.1.8. Prospects and challenge for maintenance and rehabilitation of government buildings
- 1.1.9. Evaluation of building construction technology in Nepal and its relation to modern engineering
- 1.1.10. Efforts in development intermediate and high technology in building design and construction and its effects in the development process of Nepal

1.2. Architecture

- 1.2.1. Architectural theory
- 1.2.2. Vernacular Architecture: practices, methods and evolution in Sudurpashchim Province
- 1.2.3. Culture and Architecture: Building in the context of heritage conservation of Sudurpashchim province
- 1.2.4. Traditional Architecture: In Corporating Sudurpashchim Province
- 1.2.5. Architecture of Ancient, Malla, Rana and Shah periods in Nepal
- 1.2.6. Evolution of Nepalese contemporary architecture
- 1.2.7. Design philosophies and built environments

Section (B)

2. Housing and Human Settlements

2.1. Housing

- 2.1.1. National shelter policy of Nepal
- 2.1.2. Housing scenario in Sudurpashchim Province and Nepal
- 2.1.3. Housing by types and grades
- 2.1.4. Affordable housing: Developing affordable and resilient
- 2.1.5. Housing condition improvement: Slums and squatters
- 2.1.6. Housing supply: Methods of urban land development in Nepal
- 2.1.7. Role of private initiatives in housing development in Nepal
- 2.1.8. Housing finance and legislation
- 2.1.9. Innovative and cost-effective housing technology

2.2. Settlements

- 2.2.1. Settlements hierarchy in Nepal
- 2.2.2. Eco and Smart city in settlements: Indicators and practices
- 2.2.3. Integrated urban development plan and periodic plan

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट उपसमूह, अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.2.4. Settlement development prospects
- 2.2.5. Sendai framework for Disaster Risk Reduction and Disaster Risk Management
- 2.2.6. Heritage settlements and their conservation
- 2.2.7. The Provision of Urban Amenities in Rural Areas of Sudurpashchim province

Section (C)

3. Urban Development

- 3.1.1. Habitat I, II, and III 1976, 1996, 2016 and New Urban Agenda 2016-2036
- 3.1.2. Status of urban sector in Nepal
- 3.1.3. Innovative urban development tools
- 3.1.4. Climate change agenda and dynamics of post Paris Agreement
- 3.1.5. Master planning, Structure planning, Local area planning, IAP, GLD, Land pooling
- 3.1.6. Planning and building permit systems in Nepal
- 3.1.7. Market centers in Sudurpashchim Province and their roles in local, regional and national development efforts
- 3.1.8. Prospects and challenges for the development and management of regions and corridors in Sudurpashchim province
- 3.1.9. Prospects and challenges for the development of urban infrastructure and its cost recovery
- 3.1.10. Prospects of urban development in Sudurpashchim province in relation to linkage of Capital city
- 3.1.11. Urban design

Section (D)

4. Spatial Planning and Development

- 4.1.1. Urban region and mega city concept in Nepal
- 4.1.2. (Regional) Urban system - the matured and evolving system
- 4.1.3. National and provincial urban system in Nepal
- 4.1.4. Planning efforts: Comprehensive, advocacy, incremental, strategic and radical
- 4.1.5. Urban corridor concept for regional development
- 4.1.6. New town development approach with Strategic development of Sudurpashchim province
- 4.1.7. Concept of urban region in the context of provincial and local government in Nepal
- 4.1.8. Investments and cost recovery in urban development

Section (E)

5. Service/Group/Sub-group related- Specific (Acts, Rules and Policies)

- 5.1.1. नगर विकास समिति ऐन, २०४५
- 5.1.2. भवन ऐन, २०५५
- 5.1.3. संयुक्त आवासको स्वामित्व सम्बन्धी ऐन, २०५४
- 5.1.4. प्राचीन स्मारक संरक्षण ऐन, २०१३
- 5.1.5. राष्ट्रिय शहरी नीति, २०६४
- 5.1.6. राष्ट्रिय आवास नीति, २०६८

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट उपसमूह, अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 5.1.7. राष्ट्रिय शहरी विकास रणनीति, २०१५
- 5.1.8. शहरी योजना, वस्ती विकास तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मापदण्ड, २०७२
- 5.1.9. भवन निर्माण संहिता, २०६०
- 5.1.10. भवन निर्माणको नमूना मापदण्ड, २०७१
- 5.1.11. Planning Norms and Standards, 2013
- 5.1.12. Nepal Urban Road Standard, 2076

ΩΩΩ

नोट:- यस पत्रमा माथि उल्लेखित पाठ्यक्रमको खण्ड (Section F) बाहेक प्रत्येक खण्ड (Section) बाट कम्तिमा एक प्रश्न समावेश हुने गरी लिखित परीक्षामा परीक्षा योजना (Examination Scheme) मा उल्लेख भए बमोजिमको संख्या र अंकभारका प्रश्नहरू सोधिने छ । तर खण्ड (Section F) बाट ५ अंकभारको छोटो उत्तर आउने एक प्रश्न र १० अंक भारको लामो उत्तर आउने एक प्रश्न गरी दुई प्रश्नहरू सोधिने छ ।

ΩΩ THE ENDΩΩ